

The Role of Parents in Participating in Early Childhood Education Management at Wangwarewonratwattana School

Sirimongkol Thonthong^{1*}

1 Director of Wangwarewonratwattana School, Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 3

* Corresponding author. E-mail: thonthongsep@gmail.com

Abstract

This research aimed to examine the roles of parents in early childhood education management and to examine the outcomes of implementing the school-based curriculum at Wangwarewonratwattana School in the academic year 2024 (B.E. 2567). The target group consisted of 30 participants, including school board members and parents of early childhood students enrolled at Wangwarewonratwattana School, selected through purposive sampling. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire. Data were analyzed using mean and standard deviation. The results revealed that the overall level of parental involvement in the management of early childhood education was the highest. The highest average score was in the area of communication and coordination with teachers/school, followed by participation in school development planning, and support for school activities and children's learning. Additionally, the outcomes of early childhood education implementation were also at the highest level. The highest-rated aspects were creating a learning-conducive environment and promoting learning processes and basic skill development. The findings indicate the significant role of parents in enhancing the quality of early childhood education. Furthermore, collaboration between home and school is a key factor in supporting the holistic development of young children.

Keywords: Parental Role, Involvement, Early Childhood Education

บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา

ศิริมงคล ทนทอง^{1*}

1 ผู้อำนวยการโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

* Corresponding author. E-mail: thonthongsep@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัย และศึกษาผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา พุทธศักราช 2567 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่มีบุตรหลานศึกษาอยู่ในโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการประสานงานและติดต่อสื่อสารกับครู/โรงเรียน รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา และด้านการสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนและการเรียนรู้ของเด็ก ส่วนผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะพื้นฐานของเด็ก ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย และความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน

คำสำคัญ: บทบาทผู้ปกครอง, การมีส่วนร่วม, การศึกษาปฐมวัย

บทนำ

การศึกษาปฐมวัยถือเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เพราะช่วงวัยนี้เป็นช่วงที่สมองของเด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาอย่างรวดเร็วมากที่สุด การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างเหมาะสมในช่วงวัยนี้ จึงมีผลต่อคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต (UNESCO, 2015) ทั้งนี้ รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาปฐมวัยมาโดยตลอด ดังปรากฏในแผนการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้การศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา และเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ระบุชัดเจนว่า “การจัดการศึกษาปฐมวัยควรเป็นการพัฒนาแบบองค์รวม โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) บทบาทของผู้ปกครองจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้ปกครองคือผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต และเป็นผู้ที่สามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กได้อย่างต่อเนื่องทั้งที่บ้านและในกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศยืนยันตรงกันว่า “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการศึกษา

ปฐมวัย มีผลเชิงบวกต่อพัฒนาการของเด็ก ทั้งในด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ และความสัมพันธ์ทางสังคม” (Epstein, 2011; วิโรจน์ สารรัตนะ, 2561) โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ เช่น การร่วมวางแผนพัฒนาสถานศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน การสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ หรือแม้แต่การจัดกิจกรรมร่วมกับบุตรหลานที่บ้าน ล้วนแต่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการเรียนรู้ของเด็กในระยะยาว อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติพบว่ารูปแบบและระดับของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองยังมีความหลากหลายและไม่เท่าเทียมกันในแต่ละบริบท บางโรงเรียนมีระบบการมีส่วนร่วมที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ขณะที่บางโรงเรียนยังขาดแนวทางหรือรูปแบบที่เอื้อต่อการสร้างความร่วมมืออย่างแท้จริง (อมรรัตน์ สุขสำราญ, 2562) อีกทั้งปัจจัยด้านเวลา ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติของผู้ปกครองก็มีผลต่อการมีส่วนร่วมด้วยเช่นกัน

โรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา เป็นหนึ่งในสถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับปฐมวัย และมีนโยบายในการส่งเสริมบทบาทของผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมหลากหลายที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียน ทั้งในด้านวิชาการและกิจกรรมเสริมทักษะ แต่ยังไม่มีการวิจัยเชิงระบบที่ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในแต่ละมิติอย่างเป็นทางการ จึงยังไม่สามารถสรุปได้ชัดเจนว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในด้านใดบ้าง และการมีส่วนร่วมนั้นส่งผลอย่างไรต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ยิ่งไปกว่านั้นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2567 ซึ่งโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนาได้นำมาใช้ ก็ยังต้องการประเมินผลในระดับภาคสนาม เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินการตามหลักสูตรดังกล่าวมีประสิทธิภาพเพียงใด และบทบาทของผู้ปกครองมีส่วนช่วยผลักดันให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จหรือไม่

ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในแง่ของการสะท้อนภาพรวมของบทบาทผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย และในด้านการประเมินผลการดำเนินงานตามหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน ซึ่งจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา
2. เพื่อศึกษาผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา พุทธศักราช 2567

สมมติฐานการวิจัย

1. บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา อยู่ในระดับมาก
2. ผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา พุทธศักราช 2567 อยู่ในระดับมาก

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเชิงระบบของ Lunenburg and Ornstein (2012) บนพื้นฐานความคิดว่าองค์การเป็นระบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นเอกภาพ เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายขององค์การร่วมกัน องค์ประกอบดังกล่าวมี 5 ประการ ดังนี้ 1) ปัจจัยนำเข้า (inputs) 2) กระบวนการเปลี่ยนแปลง

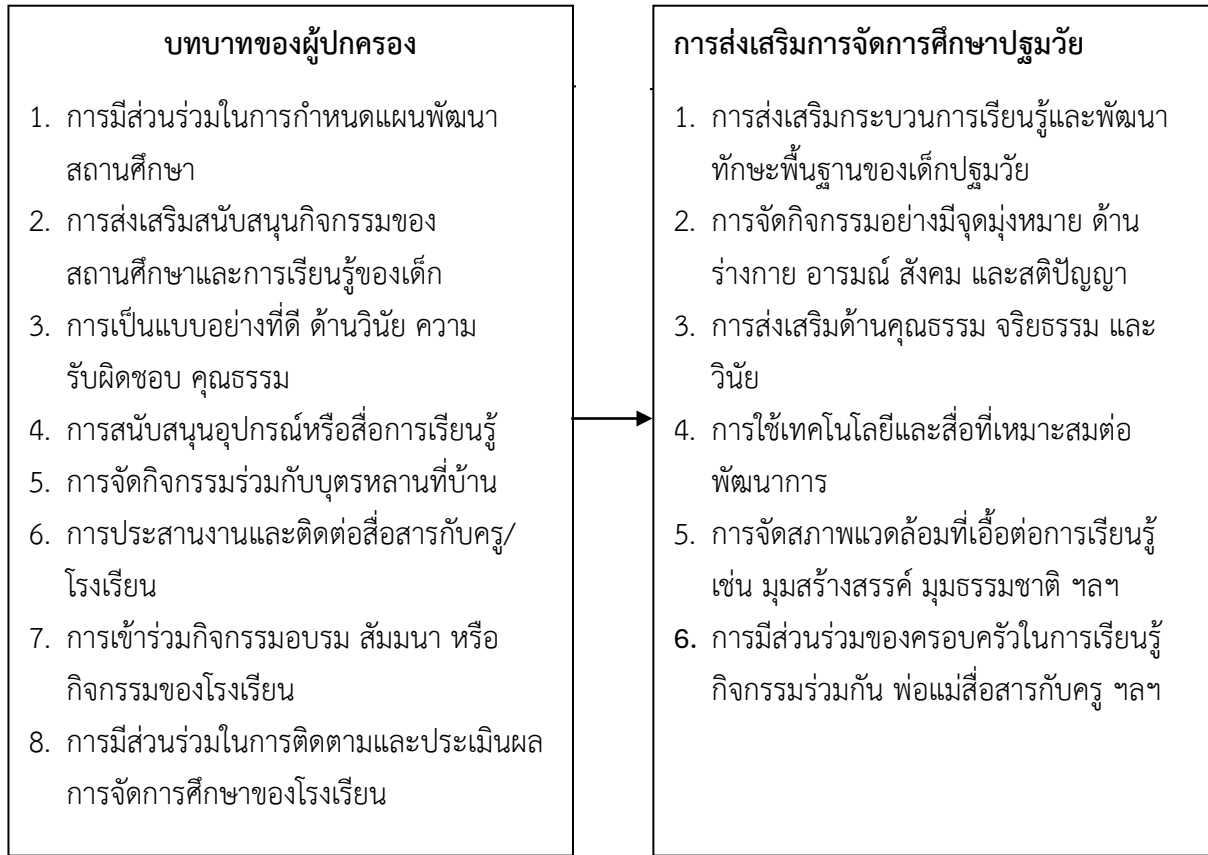
(transformation process) 3) ผลผลิต (outputs) 4) ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) และ 5) สภาพแวดล้อม (environment) ซึ่งมีปัจจัยที่สำคัญของการบริหารในรูปของระบบที่ประกอบซึ่ง ปัจจัยนำเข้า (input) ได้แก่ นโยบายการจัดการศึกษา ทรัพยากรบุคคล เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน และทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการ ได้แก่ เงิน (money) วัสดุอุปกรณ์ (material) การจัดการ (management) โดยนำปัจจัยเหล่านี้เข้าสู่กระบวนการของสถานศึกษา คือ กระบวนการบริหารซึ่งประกอบด้วย กระบวนการจัดการสอน กระบวนการนิเทศ และการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลผลิต คือ ประสิทธิภาพภาพนักเรียน ครู ระเบียบข้อบังคับ โดยมีข้อมูลย้อนกลับ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และทางภูมิศาสตร์ กระบวนการจะเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าต่างๆ จนเกิดเป็นผลผลิต (output) ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน กระบวนการเหล่านี้ถ้ามีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงข้อบกพร่องต้องมีการนำข้อมูลย้อนกลับ (feedback) เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนอีกครั้ง

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนวังจันทน์ราชบุรีพัฒนา พุทธศักราช 2567 (โรงเรียนวังจันทน์ราชบุรีพัฒนา, 2567) ที่อ้างอิงตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) มีแนวคิดในการศึกษาปฐมวัย เป็นการปูพื้นฐานการศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สำหรับเด็กวัย 3 – 6 ขวบ ให้มีความพร้อมที่จะเข้าศึกษาระดับประถมศึกษา การศึกษาในช่วงปฐมวัยเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการอบรมดูแล และพัฒนาความพร้อมของเด็กเพื่อการเรียนรู้ในขั้นต่อไป เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สมองกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว สมควรที่จะได้รับการส่งเสริมให้เจริญงอกงาม ในด้านการคิดมากกว่าฝึกในด้านกาจำ ไม่ควรเน้นในเรื่องของการอ่านออกเขียนได้ ในขณะที่เด็กยังไม่พร้อม การสอนในระดับปฐมวัยควรมุ่งเน้นการฝึกความพร้อม ส่งเสริมพัฒนาการเสริมสร้างและปลูกฝังเจตคติที่จำเป็นมากกว่ามุ่งเน้นด้านวิชาการ โดยมีหลักการจัดการศึกษา 5 ข้อคือ 1) การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน 2) การยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย 3) การยึดพัฒนาการและพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ 4) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข และ 5) การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษาพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ทฤษฎีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของ Hoover-Dempsey and Sandler's (2005) มีฐานความคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา เป็นทฤษฎีที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยตรง ทฤษฎีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนี้มุ่งตอบคำถาม 3 ข้อ คือ 1) เหตุใดผู้ปกครองจึงมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุตร 2) ผู้ปกครองเลือกที่จะมีส่วนร่วมในรูปแบบใด และ 3) การมีส่วนร่วมนี้มีอิทธิพลต่อเด็กอย่างไร ทฤษฎีนี้มองพฤติกรรมมนุษย์ว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบที่มีองค์ประกอบทางบุคคล เช่น ความเชื่อ และองค์ประกอบทางสภาพแวดล้อม เช่น การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนาเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน และผู้ปกครองเด็กระดับปฐมวัย จำนวน 21 คน ทั้งหมด 30 คน เลือกแบบเจาะจงจากประชากรทั้งหมดในโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 4 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องของ เพศ อายุ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวังวารีนราชภัฏรัตนพัฒนา พุทธศักราช 2567

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สำหรับแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ลำดับของ Likert's rating scale โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของแต่ละช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ โดย 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง ระดับมาก 3 หมายถึง ปานกลาง 2 หมายถึง น้อย และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามขึ้นตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือ โดยการปรึกษาและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามโดยเสนอแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนบ้านหนองชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ที่ไม่ใช่โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน 2) ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย จำนวน 11 คน รวม 20 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของ Cronbach โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.88

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนที่วางไว้ต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังคณะกรรมการสถานศึกษา และ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย โรงเรียนวังวารีนราชภัฏรัตนพัฒนา เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังคณะกรรมการสถานศึกษา และ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย โรงเรียนวังวารีนราชภัฏรัตนพัฒนา ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่ใช้โรงเรียนวังวารีนราชภัฏรัตนพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ได้แก่ 1) คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน 2) ผู้ปกครองเด็กระดับปฐมวัย จำนวน 21 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน นำข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษาผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (f) และร้อยละ (%)

2. การวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา

บทบาทของผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา	4.62	0.25	มากที่สุด
1.1 เข้าร่วมประชุมวางแผนพัฒนาสถานศึกษาตามที่โรงเรียนเชิญ	4.53	0.57	มากที่สุด
1.2 แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.63	0.49	มากที่สุด
1.3 มีส่วนร่วมในคณะกรรมการสถานศึกษา หรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ	4.67	0.55	มากที่สุด
1.4 ติดตามผลและให้ข้อเสนอแนะพัฒนาของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.63	0.49	มากที่สุด
2. การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก	4.60	0.29	มากที่สุด
2.1 เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น วันสำคัญทางศาสนา/วัฒนธรรม/กีฬา	4.50	0.51	มาก
2.2 สนับสนุนทรัพยากรหรือแรงงานในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	4.53	0.57	มากที่สุด
2.3 กระตุ้นให้บุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	4.67	0.48	มากที่สุด
2.4 เป็นอาสาสมัครช่วยดูแลหรือจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน	4.70	0.47	มากที่สุด
3. การเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านวินัย ความรับผิดชอบ คุณธรรม	4.58	0.28	มากที่สุด
3.1 แสดงความตรงต่อเวลาและความรับผิดชอบในหน้าที่	4.57	0.50	มากที่สุด
3.2 แสดงพฤติกรรมสุภาพ เคารพกฎเกณฑ์ และมีวินัยในชีวิตประจำวัน	4.50	0.57	มากที่สุด
3.3 ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของบุตรหลานด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง	4.67	0.48	มากที่สุด
3.4 สอนบุตรหลานให้รู้จักผิดชอบชั่วดี และเคารพผู้อื่น	4.57	0.50	มากที่สุด
4. การสนับสนุนอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้	4.33	0.34	มาก
4.1 จัดหาสื่อการเรียนรู้พื้นฐาน เช่น หนังสือ สมุด อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ	4.10	0.84	มาก
4.2 จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมกับการเรียนของบุตรหลาน	4.30	0.70	มาก
4.3 ใช้เทคโนโลยีหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการศึกษาที่บ้าน	4.50	0.51	มาก
4.4 แนะนำหรือร่วมจัดหาสื่อ/อุปกรณ์ให้แก่โรงเรียนในกรณีจำเป็น	4.40	0.72	มาก
5. การจัดกิจกรรมร่วมกับบุตรหลานที่บ้าน	4.48	0.21	มาก
5.1 จัดเวลาอ่านหนังสือหรือทำการบ้านร่วมกับบุตรหลาน	4.50	0.51	มาก
5.2 มีกิจกรรมนันทนาการหรือเรียนรู้ร่วมกัน เช่น เล่นเกมเสริมทักษะ	4.50	0.51	มาก
5.3 ส่งเสริมทักษะชีวิต เช่น การทำอาหาร งานบ้าน หรือดูแลตนเอง	4.43	0.50	มาก
5.4 พุดคุยหรือสอบถามเกี่ยวกับการเรียนและความเป็นอยู่ที่โรงเรียน	4.47	0.51	มาก

ตารางที่ 1 บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา (ต่อ)

บทบาทของผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
6. การประสานงานและติดต่อสื่อสารกับครู/โรงเรียน	4.63	0.25	มากที่สุด
6.1 ติดต่อสอบถามความก้าวหน้าในการเรียนของบุตรหลานกับครู	4.60	0.50	มากที่สุด
6.2 เข้าร่วมกลุ่มไลน์/เฟซบุ๊กของห้องเรียนหรือโรงเรียนเพื่อติดตามข้อมูล	4.63	0.49	มากที่สุด
6.3 แจ้งครูเมื่อบุตรหลานมีปัญหาหรือข้อจำกัดต่าง ๆ	4.63	0.49	มากที่สุด
6.4 มีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูอย่างสุภาพและสร้างสรรค์	4.63	0.49	มากที่สุด
7. การเข้าร่วมกิจกรรมอบรม สัมมนา หรือกิจกรรมของโรงเรียน	4.34	0.36	มาก
7.1 เข้าร่วมกิจกรรมให้ความรู้สำหรับผู้ปกครองที่โรงเรียนจัดขึ้น	4.07	0.87	มาก
7.2 สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาอาชีพหรืออบรมเชิงปฏิบัติการ	4.30	0.72	มาก
7.3 มีส่วนร่วมในกิจกรรมสื่อสารสองทาง เช่น เวทีผู้ปกครอง	4.59	0.50	มากที่สุด
7.4 ให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนหลังเข้าร่วมกิจกรรมอบรมต่าง ๆ	4.41	0.69	มาก
8.1 เข้าร่วมการประเมินผลโรงเรียนตามโครงการประกันคุณภาพการศึกษา	4.57	0.50	มากที่สุด
8.2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนจากครูหรือผู้บริหาร	4.60	0.56	มากที่สุด
8.3 แสดงความคิดเห็นต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโดยตรงไปตรงมา	4.53	0.51	มากที่สุด
8.4 ติดตามการพัฒนาและผลลัพธ์ของแผนการศึกษาที่โรงเรียนดำเนินการ	4.57	0.50	มากที่สุด
รวม	4.52	0.05	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัย ด้านที่มีระดับมากที่สุด ได้แก่ การประสานงานและติดต่อสื่อสารกับครู/โรงเรียน ($\bar{X} = 4.63$), การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.62$), ด้านการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{X} = 4.60$), ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านวินัย ความรับผิดชอบ คุณธรรม ($\bar{X} = 4.58$) และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ และบทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัย ด้านที่มีระดับมาก ได้แก่ การจัดกิจกรรมร่วมกับบุตรหลานที่บ้าน ($\bar{X} = 4.48$), การเข้าร่วมกิจกรรมอบรม สัมมนา หรือกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.34$) และการสนับสนุนอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ

2. ผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา พุทธศักราช 2567 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา พุทธศักราช 2567

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะพื้นฐานของเด็กปฐมวัย	4.58	0.24	มากที่สุด
1.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่เหมาะสมกับวัย	4.67	0.48	มากที่สุด
1.2 ส่งเสริมทักษะพื้นฐาน เช่น การฟัง พูด อ่าน เขียน และการคิดวิเคราะห์	4.60	0.50	มากที่สุด
1.3 ให้เด็กได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing)	4.57	0.50	มากที่สุด
1.4 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก	4.50	0.57	มาก

ตารางที่ 2 การจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวังวาริวนราชภัฏรวิพัฒนา พุทธศักราช 2567 (ต่อ)

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2. การจัดกิจกรรมอย่างมีจุดมุ่งหมาย ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	4.53	0.22	มากที่สุด
2.1 จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เช่น กิจกรรมกลางแจ้ง เล่นกีฬาเบา ๆ	4.53	0.57	มากที่สุด
2.2 มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการควบคุมอารมณ์และแสดงออกอย่างเหมาะสม	4.47	0.51	มาก
2.3 ส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เช่น การแบ่งปัน การรอคอย	4.60	0.50	มาก
2.4 มีกิจกรรมพัฒนาทักษะทางความคิด เช่น เกมเสริมสติปัญญา เล่านิทาน	4.50	0.51	มากที่สุด
3. การส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และวินัย	4.51	0.31	มากที่สุด
3.1 สอนเรื่องความมีน้ำใจ การเคารพผู้อื่น และการพูดจาสุภาพ	4.37	0.72	มาก
3.2 ปลูกฝังวินัยพื้นฐาน เช่น การตรงต่อเวลา เก็บของเล่นหลังเล่นเสร็จ	4.60	0.50	มากที่สุด
3.3 มีกิจกรรมสอนเรื่องความดี เช่น นิทานคุณธรรม กิจกรรมจิตอาสา	4.47	0.51	มาก
3.4 คุณครูและผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กในชีวิตประจำวัน	4.60	0.50	มากที่สุด
4. การใช้เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมต่อพัฒนาการ	4.42	0.35	มาก
4.1 ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น แอปพลิเคชันการศึกษา การฟังนิทานเสียง	4.33	0.76	มาก
4.2 คัดเลือกสื่อที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.60	0.50	มากที่สุด
4.3 จำกัดเวลาและควบคุมการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสม (ไม่เกินเวลาที่แนะนำ)	4.50	0.51	มาก
4.4 ใช้สื่อดิจิทัลควบคู่กับกิจกรรมจริงเพื่อกระตุ้นการมีปฏิสัมพันธ์	4.23	0.77	มาก
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น มุมสร้างสรรค์ มุมธรรมชาติ ฯลฯ	4.60	0.50	มากที่สุด
5.1 จัดพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น มุมศิลปะ มุมสมมติ มุมหนังสือ	4.63	0.49	มากที่สุด
5.2 มีสื่อของเล่นที่ปลอดภัย เหมาะสม และกระตุ้นพัฒนาการทุกด้าน	4.57	0.50	มากที่สุด
5.3 จัดให้มีมุมธรรมชาติหรือกิจกรรมกลางแจ้งที่เด็กได้สัมผัสจริง	4.63	0.49	มากที่สุด
5.4 จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ เช่น กลุ่มเล็ก	4.67	0.48	มากที่สุด
รวม	4.53	0.11	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวังวาริวนราชภัฏรวิพัฒนา พุทธศักราช 2567 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ด้านที่มีระดับมากที่สุด ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น มุมสร้างสรรค์ มุมธรรมชาติ ฯลฯ ($\bar{X} = 4.60$), การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะพื้นฐานของเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.58$), การจัดกิจกรรมอย่างมีจุดมุ่งหมาย ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ($\bar{X} = 4.53$) และการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และวินัย ($\bar{X} = 4.51$) ตามลำดับ และการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ด้านที่มีระดับมากที่สุด ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมต่อพัฒนาการ ($\bar{X} = 4.42$)

อภิปรายผล

บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนวังวารินราชภัฏวัฒนา ผู้วิจัย อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองมีบทบาทในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านการประสานงานและติดต่อสื่อสารกับครู/โรงเรียน ($\bar{X} = 4.63$) และการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.62$) สะท้อนถึงความตระหนักของผู้ปกครองต่อการเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษา (Educational Partnership) กับโรงเรียน การมีส่วนร่วมในลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของ Hoover-Dempsey and Sandler's (2005) และ Epstein (2001) ซึ่งเสนอกรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมของครอบครัวไว้ 6 ด้าน โดยเฉพาะในด้าน Communication และ Decision Making ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเมื่อผู้ปกครองมีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ และสื่อสารอย่างต่อเนื่องกับครู จะส่งผลดีต่อคุณภาพการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองยังช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและการพัฒนาเด็ก ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการสนับสนุนลูกหลานได้อย่างเหมาะสมที่บ้านเช่นกัน นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมในด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี การจัดกิจกรรมที่บ้าน และการสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนยังสะท้อนถึงความเข้าใจในบทบาทของตนในฐานะ “ครูคนแรกของลูก” ตามแนวคิดของ Vygotsky (1978) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้ของเด็กเกิดขึ้นผ่านปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างในบริบททางสังคม สอดคล้องงานวิจัยของจันทิมา ศรีบุญเรือง (2564) พบว่าผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและสื่อสารกับครูเป็นประจำมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการที่ดีของเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญ และงานวิจัยของคมศักดิ์ สายหยุด (2561) พบว่าการส่งเสริมผู้ปกครองให้เป็นแบบอย่างทางวินัยและจริยธรรมส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กอย่างชัดเจน

2. ผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวังวารินราชภัฏวัฒนา พุทธศักราช 2567 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) สะท้อนถึงการนำแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านที่ได้รับคะแนนสูงที่สุด ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.60$) การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.58$) ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Maria Montessori ที่กล่าวว่าสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมาย และการเรียนรู้ผ่านการเล่นถือเป็นธรรมชาติของเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนวังวารินราชภัฏวัฒนา พุทธศักราช 2567 (โรงเรียนวังวารินราชภัฏวัฒนา, 2567) ที่อ้างอิงตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ที่เน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย มีจุดมุ่งหมาย และเหมาะสมกับพัฒนาการการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) และกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และทักษะชีวิต สะท้อนถึงการเรียนรู้แบบองค์รวม (Whole Child Approach) ซึ่งได้รับการยืนยันจากทฤษฎีของ Piaget (1964) ที่ชี้ว่าเด็กวัยนี้เรียนรู้ผ่านการกระทำและประสบการณ์จริงสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐธนรี คำพา (2563) พบว่าการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้หลากหลายช่วยพัฒนาทักษะคิดและสังคมของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรัชญา อ่อนน้อม (2562) ระบุว่ากาจัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมแบบมีจุดมุ่งหมายและให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ในเด็กวัยอนุบาล

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากข้อค้นพบสำคัญที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ (Originality Contribution) ที่ได้จากการวิจัยมีดังนี้

1. บทบาทของผู้ปกครองในยุคปัจจุบันมีความหลากหลายและลึกซึ้งมากขึ้น การวิจัยพบว่าผู้ปกครองไม่ได้มีบทบาทเพียงแค่สนับสนุนด้านวัตถุ (เช่น อุปกรณ์การเรียน) เท่านั้น แต่ยังมีบทบาทอย่างชัดเจนในด้านการวางแผนพัฒนา, การสื่อสารกับครู, การเป็นแบบอย่างที่ดี และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองในโรงเรียนระดับปฐมวัยสามารถทำหน้าที่เสมือน "หุ้นส่วนทางการศึกษา" (Educational Partner) อย่างเต็มที่ได้ หากโรงเรียนมีระบบส่งเสริมที่เหมาะสม

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ผลการวิจัยชี้ว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่อยู่ในระดับ "มากที่สุด" มีความสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยที่อยู่ในระดับ "มากที่สุด" เช่นกัน การสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนอย่างเป็นระบบ จะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยได้จริง โดยเฉพาะในด้านทักษะพื้นฐาน พฤติกรรมทางสังคม และคุณธรรมของเด็ก

3. การประสานงานและสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญ จากผลการวิจัย ด้านที่ผู้ปกครองมีบทบาทมากที่สุดคือ "การประสานงานและติดต่อสื่อสารกับครู/โรงเรียน" แสดงให้เห็นว่าช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น การใช้ไลน์ เฟซบุ๊ก หรือการพบปะโดยตรง ช่วยให้ผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วมในทุกมิติของการจัดการศึกษา การออกแบบระบบการสื่อสารที่ดีในระดับปฐมวัย ไม่เพียงเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง แต่ยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

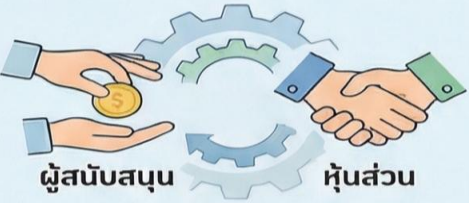

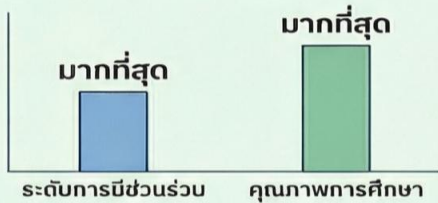

4. การจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพต้องเน้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง ด้านที่ได้รับคะแนนสูงในผลการจัดการศึกษาคือ "การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้" และ "การเรียนรู้ผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing)" การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างยั่งยืนควรอยู่บนพื้นฐานของการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีเป้าหมายชัดเจน และให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำในบริบทที่เป็นธรรมชาติ

5. มีความจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย แม้ว่าทุกด้านของการจัดการศึกษาอยู่ในระดับ "มากที่สุด" แต่ การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อเทียบกับด้านอื่น ผู้ปกครองและครูยังคงมีความท้าทายในการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับวัยของเด็ก การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงช่องว่าง (Gap) ในการนำเทคโนโลยีมาใช้กับเด็กปฐมวัยอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งควรเป็นประเด็นในการพัฒนาต่อไป

6. โรงเรียนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างเป็นระบบสามารถสร้างชุมชนการเรียนรู้ที่แท้จริงได้ เมื่อโรงเรียนมีแนวทางและกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างครอบคลุม ทั้งในด้านแผนงาน กิจกรรม และการประเมิน ผู้ปกครองก็พร้อมมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ แต่เป็นผลของ "การจัดการที่ดีของโรงเรียน" ที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีบทบาทในทุกระดับ

โดยสรุป บทบาทของผู้ปกครองที่สำคัญคือการเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษา (Educational Partner) ที่เป็นพลังขับเคลื่อนคุณภาพเด็กปฐมวัย กล่าวคือ ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการมีส่วนร่วมและคุณภาพตระหนักถึงการสื่อสารที่เป็นรากฐานสำคัญ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง ลดช่องว่างในการใช้เทคโนโลยี (Technology Gap) และเน้นการมีส่วนร่วมเชิงระบบ ดังภาพที่ 2

รากฐานการเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษา (The Foundation of Partnership)	ผลลัพธ์และการยกระดับคุณภาพ (Outcomes & Quality Enhancement)
<p>เปลี่ยนจาก “ผู้สนับสนุน” เป็น “หุ้นส่วน”</p> <p>ผู้สนับสนุน หุ้นส่วน</p> <p>มีบทบาทร่วมวางแผนพัฒนาสถานศึกษา และติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด ไม่ใช่เพียงสนับสนุนปัจจัยภายนอก</p> <p>การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพคือหัวใจ</p> <p>ใช้ช่องทางออนไลน์ (Line/Facebook) และการพบปะเพื่อประสานงานกับครูอย่างสม่ำเสมอและสร้างสรรค์</p> <p>เกิดจากระบบการจัดการที่เข้มแข็ง</p> <p>การมีส่วนร่วมไม่ได้เกิดโดยธรรมชาติ แต่เป็นผลจากการที่โรงเรียนจัดระบบรองรับให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมได้จริง</p>	<p>การมีส่วนร่วมสูงส่งผลต่อคุณภาพที่สูงขึ้น</p> <p>มากที่สุด มากที่สุด</p> <p>ระดับการมีส่วนร่วม คุณภาพการศึกษา</p> <p>ผลวิจัยยืนยันว่าระดับการมีส่วนร่วมที่ “มากที่สุด” สอดคล้องกับคุณภาพการศึกษาที่อยู่ในระดับ “มากที่สุด” เช่นกัน</p> <p>เน้นประสบการณ์จริงและสิ่งแวดล้อม</p> <p>Learning by Doing</p> <p>มุ่งเน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น (Learning by Doing) และการจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น</p> <p>ช่องว่างและความท้าทายด้านเทคโนโลยี</p> <p>ต้องพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับช่วงวัย ซึ่งเป็นด้านที่ยังมีโอกาสดูพัฒนาได้อีกมาก</p>

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยบทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา ผู้วิจัยเสนอแนะผลจากการวิจัยดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริมบทบาทผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านที่ยังอยู่ในระดับ “มาก” เช่น การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน และการอบรม/สัมมนา เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะของผู้ปกครอง
2. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เนื่องจากยังเป็นด้านที่มีคะแนนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.42$)
3. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและยั่งยืน เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมโรงเรียนในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อเพิ่มความหลากหลายของข้อมูลและความสามารถในการอธิบายทั่วไป (Generalization)
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับพัฒนาการหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กปฐมวัย เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่นำไปใช้ได้จริง
3. ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยเพิ่มการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและครอบคลุมมากขึ้น
4. ควรศึกษารูปแบบหรือแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางในกพัฒนาและขยายผลในโรงเรียนอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- จันทิมา ศรีบุญเรือง. (2564). *บทบาทของผู้ปกครองกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย*. วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษา, 12(2), 105-117.
- คมศักดิ์ สายหยุด. (2561). *พฤติกรรมของเด็กปฐมวัยที่มีผู้ปกครองเป็นแบบอย่างทางคุณธรรม*. วารสารการศึกษา, 14(1), 55-69.
- ณัฐฐันรี คำพา. (2563). *ผลของสภาพแวดล้อมในห้องเรียนต่อพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 47(3), 112-124.
- ปรัชญา อ่อนน้อม. (2562). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมลงมือปฏิบัติ*. วารสารครุศาสตร์, 47(2), 89-100.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2561). *การส่งเสริมบทบาทผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 41(3), 20-33.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อมรรัตน์ สุขสำราญ. (2562). *รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย*. วารสารวิจัยทางการศึกษา, 12(2), 45-58.
- Epstein, J. L. (2001). *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Westview Press.
- (2011). *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Routledge.
- Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, *Educational Administration: Concepts and practices*, 6th ed. (BelMont, CA: Wadsworth, 2012), 20-22.
- Hoover-Dempsey and Sandler (2005). "Final Performance Report for OERI Grant # R305T010673 : The social Context of Parental Involvement: A Path to Enhanced Achievement" (U.S. Department of Education, 2005), March 22, 74
- Maria Montessori. (1967). *The Absorbent Mind*. Henry Holt & Co.
- Piaget, J. (1964). *Development and Learning*. Journal of Research in Science Teaching.

UNESCO. (2015). *Investing Against Evidence: The Global State of Early Childhood Care and Education*. Paris: UNESCO Publishing.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.